

Tri ispružena prsta, tradicija duga 35 godina

U knjizi "Srbi i Albanci kroz vekove", koju je napisao Petrit Imami, na strani 81 možemo pročitati: „Kao reakcija na promene na Kosovu i na pojavu nacionalizma u Hrvatskoj, tokom 70. tih godina XX veka po kafanama Srbije sve izraženije i masovnije počela je da se slavi „Srpska nova godina“ 13. januara, odnosno Božić po starom (pravoslavnom) kalendaru. Tom prilikom se u ponoć, kao himna, pevala pesma „Tamo daleko“ u izvornoj verziji „...tamo je zemlja moja, tamo je Srbija...“ -.....Pri prisnom čestitanju i pozdravljanju Srbi počinju da se ljube u obraz triput, što su do tada uglavnom činili Crnogorci.“

To potvrđuje i studija etnologa Sime Trojanovića pod nazivom „Psihofizičko izražavanje srpskog naroda poglavito bez reči“ objavljena 1935. godine.

Kao što vidimo ljubljenje Srba tri puta je staro tek pedesetak godina.

Koliko je onda staro podizanje tri prsta?

Ako je vjerovati novom ministru u Vijeću ministara BiH Nenadu Nešiću vrlo staro.

Milan Tegeltija, savjetnik predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika dao je svoje tumačenje dizanja tri prsta "Simboliku srpska tri prsta koja su upotrebljavali Karađorđe, Miloš Obrenović, Njegoš itd., dosad su branili i osporavali samo Ustaše u NDH", a onda je priložio i dokaz, umjetničku sliku slikara Paje Jovanovića.

Koliko su umjetničke slike relevantni istorijski izvori najbolje pokazuje jedna druga slika Paje Jovanovića, a to je „Seoba Srba“.

Kažu da postoje četiri verzije te slike, pa sad koja je istorijski relevantna i vjerodostojna, zavisi od trenutne političke situacije i onoga što je potrebno u tom trenutku domaćim političarima.

Inače, slika „Takovski ustanak“ je naslikana 80 godina kasnije i Paja Jovanović je dao sebi slobodu objedinivši na jednom mjestu, platnu, elemente tri stvarna događaja: predaje barjaka

Simi Paštrmcu ispred Miloševe kuće u Crnući, objave o podizanju ustanka ispred takovske crkve brvnare i narodnog sabora ispod stoletnog hrasta u dolini Dičine.

Toliko o istorijskoj relevantnosti slike.

Šta kažu istoričari?

Istoričar dr Dragan Petrović kaže da su „Srbi nekada polagali zakletvu sa tri skupljena prsta (kao kada se krste) i da su u takvim formalnim i svečanim situacijama izgovarali „Svetog mi Trojstva“ ili „za krst časni i slobodu zlatnu“. Tri rastavljena prsta kao naš savremeni po zdrav je patentiran 1988. godine u periodu okupljanja Srba iz Srema, Banata, Kosova i Metohije, koji su zahtevali promenu Ustava Srbije. To je bio odgovor probuđenog naroda na provokacije Albanaca, Hrvata i Slovenaca, koji su prkosili sa dva prsta, što je anglosaksonska viktorija. Srbi su tada počeli da se pozdravljaju sa visoko uzdignuta raširena tri prsta, obično sa obe ruke i visoko iznad glave.“

Znači, Srbi tri ispružena i raširena prsta koriste od 1988. godine, ali ne treba biti maliciozan, kada se gradi nacionalni identitet onda je sve dozvoljeno, pa i da nam tradicija bude i dizanje tri prsta, baš kao što je i pjesma „Pukni zoro“.

P.S. Koliko srpski nacionalisti vole srpski realizam u slikarstvu najbolje pokazuje primjer iz 1994. godine kada su sliku Uroša Predića iskoristili da prikažu „stradanje“ Srba u Podrinju.

